

nabubřelé, jestli to, co v nich obsaženo, vodnaté, krvavé, jsouli puklé, a teklali z nich následkem toho krev, zdali zakrněly tak, že se z nich stala tílka žlutá; zároveň budiž vždy udáno, jak vyhlížejí spojidla svazovitá a zdali jsou též chorobně změněna.

§. 90.

Při těhotenství, aneb možnáli se ho domnívati, budiž děloha na přední ploše ode dna opatrně rozpoltěna, aby ani koláč ani vaječné obaly porušeny nebyly; na to budtež, káželi to potřeba, vaječné obaly otevřeny, a vody plodní popsány, jak jest jich mnoho a jaké jsou; pak budiž důkladně vyšetřováno a v protokolu o sekci uvedeno: jak leží plod, a když byl vyňat, jak jest veliký, mnoholi váží, jaké jsou na něm známky, větší neb menší zralosti, jak velice jest shnilý a jaké jsou toho známky, a zdali vůbec jakkoliv se uchyluje od pravidelného způsobu. Jestli tu již koláč, sluší podotknouti: na kterém místě jest; dáli se snadně neb nesnadně odloupnouti; jestli nepravidelně srostlý aneb částečně odloupený; zdali krvácel; jaké jest barvy a velikosti, jak jest těžký; jsouli ve tkanině koláčové aneb zvláště na místech, kde jest koláč připevněn, houbelky a výpotky, jmenovitě vláknité; konečně, jaké proměny se jeví na místech, kde koláč jest přilepen, a jaké nepravidelnosti v obalech vaječných.

§. 91.

Jestli že ale předcházelo těhotenství, potřebí popsati: jak dalece se děloha navrátila k pravidelnému způsobu nebo zdali se ještě ani nepočala navracovati; jaké jsou její stěny i jaká její slizná blána, při čemž se má obraceti zvláštní zřetel na místa, na která koláč byl přilepen, pak na ostatky koláče, ježto se dosud neodlepily i na krvácení; a konečně sluší obzvláště náležitě si všimnouti všech chorobních známek, ježto, společně uváženy, svědčí o nemocech omladních, i také proměn pocházejících od porodu samého. Pročež by se mělo v první příčině udati: jestli hmota děložní zřejmě spukřelá; jsouli v miznicích a vénách děložních hnisovité, talovité výpotky, a ty-li se vztahují do dutiny pánvice i jak daleko, zdali z toho vznikly hlízy, výpotky pobřišničné, jak rozšířené a jak silné; jsouli podobné změny na slizné bláně děložní a poševní, aneb zdali se tato již proměnila v talov a mř. V druhé pak příčině dlužno zaznamenati: nejsouli snad rodidla potrhána, kde a jak velice; jestli při tom podlitá aneb vylitá krev; zdali se děloha na ruby obrátila aneb vyklopila. Také se má uvést, jak se dotýkají vejcovodů a širokých děložních svazů tyto rozličné neduhy jako jsou: naběhliny, syrovátečně hnisovité vcezeniny, hlízy atd. Naskytneli se kroměděložné těhotenství, náleží míti nejen tentýž zřetel na vnitřní rodidla, nýbrž má se i udati, na kterém místě a jak dalece se vejce vyvinulo, a pak i zdali se tam spolu přihodilo krvácení neb vyvinuly výpotky atd. Jestli těhotenství ve vejcovodech, budiž kromě toho i na to zřetel brán: zdaliž